

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2022 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia Eliza Skotnicka

Protokolant prot. sąd. Anna Ludwiniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 listopada 2021 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa (...) Bank S.A. z siedzibą w W.

przeciwko M. B.

o zapłatę 38 092,24 zł

I. zasądza od pozwanej M. B. na rzecz strony powodowej (...) Bank S.A. z siedzibą w W. kwotę 3 794,35 zł (trzy tysiące siedemset dziewięćdziesiąt cztery 35/00) wraz z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie liczonymi od dnia 10 lutego 2021 roku do dnia zapłaty;

II. dalej idące powództwo oddala;

III. nie obciąża pozwanej kosztami postępowania.

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Bank S.A. z/s w W. wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i zasądzenie od pozwanej kwoty 38092,24 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od kwoty 35484,62 od 10 lutego 2021r. oraz odsetkami ustawowymi od odsetek umownych 1208,86 zł od dnia wytoczenia powództwa oraz odsetkami ustawowymi od odsetek karnych 1384,16 zł od dnia wytoczenia powództwa oraz kosztami procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazała, że zawarła z pozwaną umowę o kredyt nr (...) z 21 marca 2015r. Pozwana nie wywiązała się ze zobowiązania terminowego dokonywania spłaty, w związku z powstaniem zaległości powód bezskutecznie wezwał pozwaną pismem z 19 października 2019r. do dobrowolnej spłaty zaległości informując jednocześnie o możliwości restrukturyzacji zadłużenia zgodnie z art. 75 C prawa bankowego. W związku z brakiem restrukturyzacji oaz zapłaty zaległych rat, powód wypowiedział umowę pismem z 3 grudnia 2019r., co skutkowało postawieniem całej należności w stan wymagalności w dniu 28 stycznia 2020r. Powód 10 lutego 2021r. wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych banku stwierdzający zadłużenie pozwanej, na które składają się:

- należność główna z tytułu niespłaconego kapitału – 35484,62 zł;

- niespłacone odsetki umowne naliczone według stopy procentowej w wysokości 6,80%, za okres korzystania z kapitału od powstania zaległości dnia 20 sierpnia 2019r. do dnia 27 stycznia 2020r. tj. ostatniego dnia obowiązywania umowy w kwocie 1208,86 zł;

- niespłacone odsetki za opóźnienie naliczone według stopy procentowej w wysokości 2% od dnia 20 sierpnia 2019r. do dnia 9 lutego 2021r. tj. dnia poprzedzającego sporządzenie wyciągu, w kwocie 1384,16 zł;

- opłaty i inne prowizje 487,60 zł. Jednocześnie powód wyjaśnił, że kwota opłat 487,60 zł obejmuje opłatę sądową od pozwu 473 zł uiszczaną w postępowaniu elektronicznym Nc-e 1281393/20.

Pozwana M. B. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości, zarzucając że w marcu 2015r. została oszukana przez pracowników Biura (...) w K. przy ul. (...). Wówczas o kredyt konsolidacyjny starał się J. N., a pozwana miała być osobą „wspierającą”, według zapewnień pracowników Biura pozwana miała być odpowiedzialna za kredyt J. N. przez 4 – 6 miesięcy, a następnie obowiązek spłaty kredytu miał przejąć J. N.. Pozwana kilkakrotnie chciała się wycofać z tych transakcji, ale pracownicy Biura zapewniali, że nie ma się czego obawiać. Pozwana nie czytała dokumentów, które przedkładano jej do podpisu, wiele dokumentów w jej obecności w tym biurze podpisywał też J. N.. Okazało się, że obciążono pozwaną dwoma kredytami na rzecz strony powodowej oraz na rzecz (...) Banku – obecnie (...) Banku S.A., ponadto pozwana wpłaciła 11080,00 zł na konto Kancelarii (...) Sp. z o.o. Pozwana zgłosiła sprawę organom ścigania, obecnie sprawę prowadzi Prokuratura (...), a w postępowaniu karnym pozwana uzyskała status osoby pokrzywdzonej. Pozwana zarzuciła, że w umowie kredytu zawartej w powodem zawarto trzy umowy ubezpieczenia, których koszty wyniosły 21703 zł, przy czym pozwana polisy otrzymała dopiero po 3 latach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana M. B. w dniu 21 marca 2015 r. podpisała umowę konsolidacyjnego kredytu gotówkowego nr (...) wygenerowaną 19 marca 2015r. przez (...) Bank S.A z/s w W., przez doradcę kredytowego M. G. z (...) Bank S.A. IV punkt obsługi klienta we W.. Na umowie figuruje nr wniosku (...). Pozwana w dniu 21 marca 2015r. podpisała załącznik do wniosku o udzielenie kredytu konsolidacyjnego nr (...) – kartę informacyjną kredytobiorcy.

Zgodnie z kartą informacyjną pozwana zadeklarowała dochód 1337 zł z tytułu emerytury, podała że mieszka w domu w J. 41, który stanowi jej własność. W karcie informacyjnej zawarto wnioszek pozwanej o objęcie jej ubezpieczeniem z tytułu trzech ubezpieczeń, wszystkie z sumą ubezpieczenia 59755,53 zł, odpowiadającą zawartej we wniosku kwocie kredytu.

Pozwana w dniu 21 marca 2015r. podpisała trzy deklaracje zgody na objęcie jej ochroną ubezpieczeniową. Deklaracje te podpisał też przedstawiciel Banku (...), w dwóch deklaracjach wskazano, że miejscem podpisania deklaracji w dniu 21 marca 2015r. było K..

Zgodnie § 1 ust. 1 umowy o kredyt konsolidacyjny Bank udzielił pozwanej na 108 miesięcy kredyt:

- a) w kwocie 35771,53 zł na sfinansowanie potrzeb konsumpcyjnych kredytobiorcy;
- b) w kwocie 23984,00 zł na spłatę kredytu w (...) BANK S.A.

Według § 1 ust. 2 umowy kredytobiorca w związku z zawarciem umowy ponosi koszty:

- a) 2981,80 zł prowizji bankowej;
- b) 8527,11 zł tytułem opłaty za objęcie kredytobiorcy ubezpieczeniem grupowym na wypadek śmierci, trwałej i całkowitej niezdolności do pracy albo hospitalizacji w wyniku NW – Twój Pakiet Ochronny na Życie na okres pierwszych 12 miesięcy trwania umowy;
- c) 6602,99 zł opłaty za objęcie kredytobiorcy ubezpieczeniem grupowym na wypadek utraty stałych źródeł dochodu lub inwalidztwa lub niezdolności do wykonywania czynności życia codziennego klientów (...) Banku S.A. – Pakiet utrata pracy lub dochodów na okres pierwszych 36 miesięcy;
- d) 6573,11 zł opłaty za objęcie kredytobiorcy ubezpieczeniem grupowym na wypadek zgonu w wyniku NW, trwałego inwalidztwa w wyniku NW, całkowitej niezdolności do pracy w wyniku NW, hospitalizacji w wyniku NW, odpowiedzialności cywilnej – Pakiet NNW i OC na okres pierwszych 36 miesięcy umowy;

e) 20314,00 zł tytułem odsetek od kapitału.

Zgodnie z umową tj. § 1 ust. 3 umowy koszty i wydatki o których mowa 1 ust. 2 lit a-d finansuje Bank. Zostały one ujęte w kwocie kredytu wskazanej w ust. 1 lit. a.

Zgodnie z § 2 umowy kredyt oprocentowany jest według zmiennej stopy procentowej, która w dniu podpisania umowy wynosi 6,80% w stosunku rocznym.

Całkowita kwota kredytu wynosiła 35070,52 zł, zaś całkowita kwota do zapłaty przez kredytobiorcę w dniu zawarcia umowy wynosiła 80069,53 zł.

Zgodnie z § 3 umowy raty są równe i płatne w okresach miesięcznych do 20. każdego miesiąca, wysokość rat po 741,28 zł, zaś pierwsza rata wyrównawcza 752,57 zł.

Według § 15 umowy Bank stawia do dyspozycji kredytobiorcy kwoty:

- a) 11086,52 zł na sfinansowanie potrzeb konsumpcyjnych na rachunek pozwanej;
- b) 23984,00 zł na spłatę zobowiązań pozwanej w (...) Bank S.A.;
- c) 2981,80 zł przelewem, tytułem sfinansowania prowizji bankowej;
- d) 8527,11 zł przelewem, tytułem opłaty za objęcie kredytobiorcy ubezpieczeniem grupowym;
- e) 6602,99 zł, przelewem tytułem opłaty za objęcie kredytobiorcy ubezpieczeniem grupowym;
- f) 6573,11 zł, przelewem tytułem opłaty za objęcie kredytobiorcy ubezpieczeniem grupowym;

Strona powodowa 23 marca 2015r. uruchomiła kredyty na rzecz pozwanej i dokonała wpłaty na rachunek pozwanej kwoty 11 086,52 zł oraz kwoty 23984 zł na konto pozwanej w (...) Bank S.A. na spłatę kredytu, która wpłynęła na rachunek 24 marca 2015r. i wówczas kredyt pozwanej został już w całości spłacony na skutek przelewu (...) Banku z 20 marca 2015r.

Strona powodowa 23 marca 2015r. wykonała trzy przelewy z rachunku prowadzonego na rzecz pozwanej do obsługi kredytu w kwotach 8527,11 zł, 6602,99 zł i 6573,11 zł - na konto własne tj. (...) S.A., tytułem składek na (...), (...) i (...).

Strona powodowa pismem z 25 października 2019r. wezwała pozwaną do zapłaty zaległości 2249,88 zł w terminie 14 dni roboczych, uprzedzając że w przypadku braku spłaty całości należności i niezłożenia przez kredytobiorcę wniosku o restrukturyzację zadłużenia w wyznaczonym terminie umowa zostanie wypowiedziana.

Strona powodowa pismem z 3 grudnia 2019r. złożyła oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu nr (...) z zachowaniem okresu wypowiedzenia określonego w umowie. Pismo doręczono pozwanej 9 grudnia 2019r.

Strona powodowa pismem z 31 stycznia 2020r. wezwała pozwaną do zapłaty całości zadłużenia w terminie 7 dni.

Strona powodowa 10 lutego 2020r. wystawiła wyciąg z ksiąg rachunkowych banku na kwotę 38565,24 zł, w tym niespłacony kapitał 35484,62 zł, niespłacone odsetki umowne 1208,86 zł odsetki za opóźnienie 1384,16 zł, opłaty 487,60 zł.

Dowód:

- karta informacyjna z 21.03.2021r. k. 63 – 64;

- deklaracje zgody na objęcie ochroną ubezpieczeniową k. 65,66,67;

- umowa kredytu konsolidacyjnego k. 3 – 6;
- historia rachunku pozwanej k. 97;
- potwierdzenia realizacji przelewów powoda k. 61, 62
- wezwanie do zapłaty k. 7;
- potwierdzenie nadania przesyłki k. 10
- wypowiedzenie umowy k. 8
- potwierdzenie doręczenia k. 12;
- wezwanie do zapłaty z 31.01.2020r. k. 14 i 15;
- wyciąg z ksiąg rachunkowych banku k. 16.

Pozwana M. B. na prośbę kuzyna J. N., udała się z nim do Biura Doradztwa (...) w K., przy ul. (...). Według ustaleń z kuzynem miała mu poręczyć umowę kredytu. Obsługą pozwanej zajmowała się S. A., reprezentująca (...) S.A. W biurze pozwana dowiedziała się, że to ona ma zaciągnąć kredyt konsolidacyjny. Pozwana terminowo spłacała swój kredyt w (...) Bank S.A., nie chciała jego konsolidacji. Pozwana chciała się wycofać, wówczas S. A. i pracownicy biura zapewniali, że to bezpieczny kredyt, że jest ona jedynie pośrednikiem w zaciągnięciu tego kredytu przez J. N., że jak tylko będzie to możliwe kredyt zostanie „przepisany” na J. N.. Ponadto, że J. N. sporządził zlecenie w banku na spłatę rat tego kredytu, a jak nie będzie spłacał to biuro dysponuje pracownikami, którzy „się tym zajmą”. Pozwana 21 marca 2015r. dokonała wpłaty na rzecz Kancelarii (...) Sp. z o.o. z/s we W. kwoty 5975,55 zł na umowę nr (...) i kwotę 4990,03 zł na umowę nr (...).

Pozwana wszelkie umowy i dokumenty podpisywała w Biurze Doradztwa (...) w K., przy ul. (...). Pozwana nie miała kontaktu z pracownikami powodowego banku.

Po podpisaniu licznych dokumentów w biurze w K., okazało się, że pozwana w tym samym dniu tj. 19 marca 2015r. zawarła dwie umowy kredytu konsolidacyjnego w (...) Bank S.A. oraz w (...) Bank S.A. (obecnie (...) Bank S.A.). Oba kredyty miały być w części przeznaczone na spłatę zadłużenia pozwanej z tytułu kredytu w (...) Bank S.A., który to kredyt pozwana spłacała terminowo i nie miała żadnych problemów z jego spłatą. Oba Banki uruchamiając kredyty na skutek umów z 19 marca 2015r. (umowa z powodowym Bankiem popisana 21 marca 2015r.), przekazały kwotę 23984,00 zł na rachunek kredytu pozwanej w (...) Bank S.A. Na rachunek pozwanej w (...) Bank S.A. 20 marca 2015r. wpłynęło 23984 zł tytułem całkowitej spłaty kredytu do umowy NP. (...) z 7 marca 2014r. oraz w dniu 24 marca 2015r. kwota 23 984 zł, która pozostawała do dyspozycji pozwanej. Wpłata dokonana przez stronę powodową została pozwanej zwrócona, gdyż kredyt został już w całości spłacony z kredytu udzielonego przez (...) Bank S.A. Pozwana 26 marca 2015r. przelewem przekazała J. N. kapitał wypłacony przez stronę powodową w dniu 23 marca 2015r. w kwocie 11 086,52 zł.

Pozwana wypłaciła należności z jej rachunku w (...) Banku S.A. i przekazała je J. N.. Pozwana cały czas była przekonywana, że to J. N. jest ubezpieczony, że może być spokojna o spłatę kredytów przez kuzyna, gdyż są trzy umowy ubezpieczenia, że wszystko będzie płacił J. N., a umowa kredytu wkrótce, najpóźniej za 4 – 6 miesięcy zostanie „przepisana” na J. N.. Pozwana nie czytała dokumentów, które pracownik biura S. A. przedłożyła jej do podpisu, była to duża ilość dokumentów. W obecności pozwanej również J. N. podpisywał jakieś dokumenty. Pracownica Biura nie informowała pozwanej, ile i co ma płacić, nie informowała, że może zrezygnować z umów ubezpieczenia, że może ona odstąpić od umowy kredytu.

Pozwana w późniejszym czasie wielokrotnie przychodziła do Biura domagając się przepisania umowy kredytu na J. N., lecz pracownicy tłumaczyli, że obecnie są problemy, gdyż J. N. pracuje za granicą. Pozwana 10 września 2015r.

złożyła w tym biurze reklamację, opisując w jaki sposób wprowadzono ją w błąd, doprowadzając ją do zaciągnięcia w ciągu jednego dnia dwóch kredytów, których wysokość rat przekraczała wysokość emerytury pozwanej.

J. N. początkowo spłacał zadłużenie z tytułu kredytów zaciągniętych przez pozwaną, złożył też w Banku (...) zlecenie płatnicze nr (...) na rzecz (...) Bank S.A. na kwotę 741,28 zł. J. N. zmarł w październiku 2017r., później jeszcze ten kredyt spłacała jego żona C. W. oraz jego syn.

Pozwana dopiero po śmierci J. N. zażądała od strony powodowej przesłania polis ubezpieczeniowych, zaś w dniu 22 marca 2018r. złożyła pismo, w którym oświadczyła, że rezygnuje z wszelkiej ochrony ubezpieczeniowej. Pismami z 24 kwietnia 2018r. strona powodowa poinformowała pozwaną, że ochrona ubezpieczeniowa z wszystkich trzech umów ubezpieczenia wygasła najpóźniej 22 marca 2018r., stąd brak jest podstaw do ubiegania się o zwrot niewykorzystanej opłaty związanej z objęciem ubezpieczeniem.

Pozwana dokonała spłaty zadłużenia z tytułu umowy kredytu nr (...) łącznie 41977,29 zł.

Dowód:

- przesłuchanie pozwanej k. 103 i 178;
- pismo reklamacyjne z potwierdzeniem jego złożenia k. 53 – 54;
- potwierdzenie modyfikacji zlecenia płatniczego k. 55;
- historia rachunku pozwanej k. 56;
- wyciąg z konta pozwanej w E. k. 98;
- pismo pozwanej o rezygnacji z ubezpieczenia k. 117;
- pisma banku z 24.04.2018r. k. 118,119,120;
- zestawienia operacji k. 121 – 154;
- szczegółowe rozliczenie kredytu l. 71 – 88;
- zestawienie wpłat pozwanej k. 99 – 102, 161 – 173.

Prokuratura (...) we W. prowadzi śledztwo w sprawie (...), które obejmuje swoim zakresem m.in. działania dotyczące Kancelarii (...) Sp. z o.o., (...), (...) Sp. z o.o., i (...) Sp. z o.o. w ponad 60 oddziałach na terenie całego kraju w okresie od 2012 do lutego 2017r. Pozwana w tym postępowaniu ma status pokrzywdzonej działaniem S. A., która wprowadziła ją w błąd, że będzie ona kredytobiorcą jedynie przez 4 – 6 miesięcy.

Dowód:

- przesłuchanie pozwanej k. 103 i 178;
- pismo Prokuratury (...) we W. k. 52;
- okoliczności znane Sądowi z urzędu.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w części.

Strona powodowa dochodziła roszczeń z umowy kredytu konsolidacyjnego. Pozwana zarzucała, że została wprowadzona w błąd przez pracowników Biura doradztwa kredytowego, że gdyby wiedziała, iż zawiera w dniu 19

marca 2015r. dwie umowy kredytu i będzie musiała je spłacić, to umów tych nie zawarłaby. Pozwana zarzuciła, że nie przedstawiono jej warunków umowy, nie miała możliwości ich negocjowania, że narzucono jej koszty w wysokości 21703,21 zł tytułem kosztów ubezpieczenia.

W ocenie Sądu umowa kredytu konsolidacyjnego zawiera pozaodsetkowe koszty, które zostały rażąco zawyżone, a zatem naruszają prawa pozwanej jako konsumenta zgodnie z art. 385¹ § 1 i 3 k.c. Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Ustawa za niezgodnione indywidualnie postanowienia umowy, nakazuje traktować te, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Nie ulega wątpliwości, że pozwana jest konsumentem, który zawarł umowę pożyczki z przedsiębiorcą prowadzącym działalność w tym zakresie. Nie budzi również wątpliwości, że postanowienia dotyczące opłaty za objęcie ochroną ubezpieczeniową nie dotyczą głównych świadczeń stron. Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 czerwca 2004 roku (I CK 635/03) pojęcie „głównych świadczeń stron” (art. 385¹ § 1 zd. 2. k.c.) należy interpretować raczej wąsko, w nawiązaniu do elementów przedmiotowo istotnych umowy.

Zgodnie z treścią powołanego przepisu art. 385¹ § 1 k.c., aby nastąpił skutek bezskuteczności postanowień umownych muszą zaistnieć łącznie obie przesłanki tj. postanowienia te kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, a także rażąco naruszają jego interesy.

W judykaturze uznaje się, że pod pojęciem działania wbrew dobrym obyczajom kryje się wprowadzanie do umowy klauzul, które godzą w równowagę kontraktową stron takiego stosunku, natomiast przez rażące naruszenie interesów konsumenta rozumie się nieusprawiedliwioną dysproporcję – na niekorzyść konsumenta – praw i obowiązków stron, wynikających z umowy (tak, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2006 r., I CSK 173/06). Dokonując oceny rzetelności określonego postanowienia umowy konsumenckiej należy zawsze rozważyć indywidualnie rozkład obciążeń, kosztów i ryzyka, jaki wiąże się z przyjętymi rozwiązaniami oraz zbadać jak wyglądałyby prawa lub obowiązki konsumenta w sytuacji, w której postanowienie to nie zostałoby zastrzeżone, pamiętając jednocześnie podczas dokonywania kontroli o tym, że każdorazowo istotny jest charakter stosunku prawnego regulowanego umową, który w konkretnej sytuacji może usprawiedliwiać zastosowaną konstrukcję i odejście do typowych reguł wyznaczonych przepisami dyspozytywnymi. "Działanie wbrew dobrym obyczajom" w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które zmierzają do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u klienta czy wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności. Za istotę dobrego obyczaju uznaje się szeroko rozumiany szacunek dla drugiego człowieka, a zatem sprzeczne z dobrymi obyczajami jest naruszenie usprawiedliwionego zaufania drugiej strony umowy. Także naruszenie dobrych obyczajów w kontekście art. 385¹ § 1 k.c. zazwyczaj jest związane z tworzeniem takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową stron (tak, Sąd Najwyższy w: wyroku z 27 października 2006 r., I CSK 173/06; wyroku z 13 lipca 2005 r., I CK 832/04). Do dobrych obyczajów, uczciwości kupieckiej zalicza się przede wszystkim wymaganie od przedsiębiorcy wysokiego poziomu świadczonych usług oraz stosowania we wzorcach umownych takich zapisów, aby dla zwykłego konsumenta były one jasne, czytelne i proste, a ponadto by postanowienia umowne w zakresie łączącego konsumenta z przedsiębiorcą stosunku prawnego należycie zabezpieczyły interesy konsumenta i odwzorowywały przysługujące mu uprawnienia wynikające z przepisów prawa. W orzecznictwie przyjmuje się, że jako sprzeczne z dobrymi obyczajami kwalifikowane są w szczególności wszelkie postanowienia, które zmierzają do naruszenia równorzędności stron umowy, nierównomiernie rozkładając uprawnienia i obowiązki między partnerami stosunku obligacyjnego (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 marca 2014 r., sygn. akt: VI ACa 1733/13, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 27 sierpnia 2014 r., sygn. akt: VI ACa 1313/13). Dla uznania klauzuli za niedozwoloną nie jest wystarczające ustalenie nierównomiernego rozkładu praw i obowiązków stron umowy (sprzeczność z dobrymi obyczajami), lecz konieczne jest stwierdzenie prawnie relewantnego znaczenia tej nierównowagi (rażące naruszenie interesów konsumenta). Tym samym wyjaśnienia wymaga, że "rażące naruszenie

interesów konsumenta" oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym. Chodzi zatem o zachwianie równowagi kontraktowej wyrażające się w tym, że kontrahent konsumenta zastrzega dla siebie nadmierne korzyści lub uprzywilejowaną pozycję, wyraźnie i w znacznym stopniu przewyższające korzyści uzyskane przez konsumenta lub pod innym względem znacznie pogarszające sytuację konsumenta (tak: wyrok Sądu Najwyższego z 13 lipca 2005 r., I CK 832/04). Określenie "rażąco" należy przy tym interpretować jako znaczne odbieganie przyjętego uregulowania od zasad uczciwego wyważenia praw i obowiązków, a oceny tej nie należy ograniczać do kwestii czysto ekonomicznych, lecz uwzględniać również i inne okoliczności, jak np. niewygodę, na jaką konsument został narażony, mitręgę, stratę czasu. Przy ocenie dysproporcji świadczeń w zobowiązaniach wzajemnych należy brać zaś pod uwagę nie tylko formalną równość praw i obowiązków stron, ale i równość materialną.

Z okoliczności faktycznych sprawy wynika jednoznacznie, że pozwana została wprowadzona w błąd co do warunków i treści umów, które zawierała za pośrednictwem przedstawiciela (...) Sp. z o.o. – S. A.. Podkreślić przy tym należy, że choć strona powodowa oficjalnie nie współpracowała z pośrednikiem, to nie może ulegać wątpliwości w świetle zeznań pozwanej, że przedstawiciel powoda współpracował z S. A. i na jej zlecenie przygotowywał umowy dla klientów Biura. Pozwana bowiem kategorycznie wskazała, że wszelkie dokumenty podpisywała w Biurze w K. w obecności S. A.. Okoliczność tę potwierdza fakt, że umowa kredytowa została wygenerowana 19 marca 2015r., w umowie tej widniejącej informacja o wniosku kredytowym, zaś wszystkie dokumenty z nią związane z tą umową, w tym wniosek o udzielenie kredytu, karta informacyjna dotycząca kredytobiorcy, deklaracje objęcia pozwanej ochroną ubezpieczeniową zostały podpisane w K. w dniu 21 marca 2015r. Analiza tych dokumentów potwierdza okoliczności wskazywane przez pozwaną w tym fakt, że nie miała ona wpływu na treść umowy. Umowa została bowiem wygenerowana siedzibie (...) Banku S.A. we W. 19 marca 2015r., podczas gdy wniosek pozwanej, wymieniający warunki rzekomo wnioskowane przez kredytobiorcę został sporządzony i podpisany 21 marca 2015r. (choć umowa w treści z 19 marca 2015r. do tego wniosku się odwołuje).

Z dokumentów tych wynika ponadto, że pozwana wszystkie te dokumenty, w tym umowy, wnioski, deklaracje, cesje wierzytelności z umowy ubezpieczenia, podpisała w jednym dniu tj. 21 marca 2015r. Można więc dać wiarę pozwanej, że nie czytała ona tych dokumentów, zwłaszcza że uważała, iż nie dotyczą one jej obowiązków kredytowych. Działała w przekonaniu, że umowy kredytu będą obciążały jej kuzyna. Pozwana zaprzeczyła, aby miała jakikolwiek kontakt z przedstawicielem powodowego Banku. Z dokumentów, zwłaszcza deklaracji o objęcie pozwanej ubezpieczeniem wynika, że w imieniu powodowego Banku deklarację podpisała M. G. i miało to miejsce w K. w dniu 21 marca 2015r. Stąd można wyprowadzić wniosek, że przedstawicielka Banku współpracowała z Biurem pośrednika w zakresie zawierania umów. W tym miejscu należy podkreślić, że umowa została wygenerowana 19 marca 2015r. (czwartek), a podpisana 21 marca 2015r. (sobota), wypłata nastąpiła 23 marca 2015r. Tymczasem 20 marca 2015r. na rzecz pozwanej uruchomiono kredyt z 19 marca 2015r. udzielony przez obecny (...) Bank S.A. (poprzednio M. Bank) na spłatę kredytu pozwanej w (...) Bank S.A. (wyciąg z konta pozwanej w (...) Bank S.A. we W. k. 98). Umowa kredytu między stronami została więc wygenerowana przed uruchomieniem kredytu na rzecz pozwanej przez A. Bank, zaś uruchomienie tego kredytu nastąpiło już po wypłacie należności z tytułu kredytu udzielonego przez A. Bank. Oczywistym jest, że Bank przed udzieleniem kredytu bada zdolność kredytową klienta wnioskującego o udzielenie kredytu. Okoliczności faktyczne wskazują, że strona powodowa wygenerowała umowę przed sporządzeniem i złożeniem przez pozwaną wniosku o kredyt, co może uzasadniać podejrzenie, że pracownikowi Banku zależało, żeby umowa została wygenerowana przed ujawnieniem w Biurze (...) (BIK) informacji o udzieleniu pozwanej w tym samym dniu tj. 19 marca 2015r. kredytu przez A. Bank i uruchomieniu tego kredytu 20 marca 2015r. Strona powodowa uruchomiła kredyt na rzecz pozwanej 23 marca 2015r. a więc trzy dni po wypłacie kredytu przez (...) Bank S.A. Wysokość rat z obu kredytów przekraczała wysokość dochodów miesięcznych pozwanej z tytułu emerytury. Okoliczności te mogą wskazywać na to, że pracownik powodowego Banku mógł współdziałać z pośrednikiem, na co wskazywała z przekonaniem pozwana.

Dokonując analizy warunków umowy w ocenie Sądu narzucenie pozwanej w umowie trzech umów ubezpieczenia tego samego kredytu, za łączną cenę 21703,21 zł stanowiło naruszenie dobrych obyczajów i praw konsumenta. Pozwana

nie otrzymała warunków umów ubezpieczenia, a polisy strona powodowa dostarczyła jej, na jej żądanie dopiero po upływie okresów ochronnych na jakie zostały zawarte te umowy, stąd wypowiedzenie tych umów dokonane przez pozwaną pismem z 22 marca 2018r. okazało się bezskuteczne. Pozwana nie została też poinformowana o możliwości wypowiedzenia umowy ubezpieczenia w każdym czasie. W ocenie Sądu Bank, jako profesjonalista, a także podmiot rynku finansowego, cieszący się zaufaniem konsumentów, powinien dawać gwarancję przestrzegania zasad dobrych obyczajów, zwłaszcza w kontraktach zawieranych z konsumentami, którzy z założenia są słabszą stroną umowy. Trudno racjonalnie wytłumaczyć zasadność narzucania konsumentowi trzech umów ubezpieczenia na ten sam okres ochrony i z taką samą sumą ubezpieczenia. Ponadto strona powodowa nie udowodniła, że wystawiono pozwanej polisy, a także że składki zostały wypłacone ubezpieczycielom. Potwierdzenia przelewów z rachunku pozwanej z udzielonego pozwanej kredytu dokonane zostały bowiem na konto własne powodowego Banku.

W ocenie Sądu strona powodowa ponosi odpowiedzialność w zakresie należytego poinformowania kredytobiorcy o warunkach zawieranej umowy. Strona powodowa nie udowodniła, aby pozwana jako konsument została należycie poinformowana o warunkach zawieranej umowy, jej skutkach i kosztach. Strona powodowa wprawdzie zarzuciła, że umowa została zawarta bez pośrednictwa, bezpośrednio przez pracownika M. G., lecz nie zaoferowała żadnych dowodów, co do okoliczności zawarcia tej umowy, informacji udzielonych pozwanej, zwłaszcza w sytuacji, gdy pozwana konsekwentnie zarzucała, że pracownicy powodowego Banku współpracowali z pośrednikiem i wszystkie uzgodnienia były dokonywane między pośrednikiem a Bankiem, bez udziału pozwanej jako konsumenta.

Mając na uwadze te wszystkie okoliczności Sąd uznał, że pozwanej nie wiążą postanowienia umowy obejmujące kredytowane przez powoda koszty ubezpieczenia oraz związane z nimi koszty odsetek umownych. Narzucone pozwanej koszty ubezpieczenia w łącznej kwocie 21703,21 zł stanowiły 62% wartości całkowitej kwoty udzielonego pozwanej kredytu tj. kwoty 35 070,52 zł, a zatem o 62% należało obniżyć należne powodowi odsetki umowne. Stąd Sąd przyjął, że wartość należnych powodowi odsetek umownych zamiast kwoty 20314 zł powinna wynosić 7719,32 zł ($20314 \text{ zł} \times 62\% = 12594,68 \text{ zł}$, $20314 \text{ zł} - 12594,68 \text{ zł} = 7719,32 \text{ zł}$). Wysokość tak ustalonych odsetek umownych uwzględnia też rzeczywisty czas obowiązywania umowy do stycznia 2020r., a więc 4 lata i 10 miesięcy, zamiast 9 lat. Ponadto Sąd nie ingerował w wysokość ustalonej w umowie prowizji na kwotę 2981,80 zł, która nie była zawyżona, w odniesieniu do czasu trwania umowy oraz wysokości udzielonego kredytu. W ocenie Sądu po dokonaniu wyżej opisanej korekty pozwana powinna zapłacić stronie powodowej tytułem spłaty kredytu łącznie kwotę 45771,64 zł (kapitał 35070,52 zł + prowizja 2981,80 zł + 7719,32 zł odsetki umowne).

Skoro bezspornym było, że pozwana spłaciła łącznie 41977,29 zł, to do zapłaty pozostała kwota 3794,35 zł ($45771,64 \text{ zł} - 41977,29 \text{ zł}$). Inaczej wyliczając, w ocenie Sądu dochodzona należność w kwocie 38092,24 zł powinna zostać obniżona o kwotę kosztów ubezpieczenia 21703 zł oraz o 62% odsetek umownych tj. o 12594,68 zł, co daje zasądzoną kwotę 3794,35 zł. Z tych też względów Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda 3794,68 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie zgodnie z żądaniem pozwu tj. od 10 lutego 2021r.

O kosztach orzeczone zgodnie z art. 102 k.p.c. przyjmując, że w okolicznościach sprawy zachodzą szczególne okoliczności przemawiające za koniecznością nieobciążania pozwanej kosztami postępowania. Pozwana została bowiem wprowadzona w błąd co do warunków umowy, dodatkowo strona powodowa zaoferowała pozwanej umowę zawierającą niedozwolone, abuzywne klauzule umowne. Gdyby umowa nie zawierała krzywdzących i nieuzgodnionych indywidualnie z pozwaną jako konsumentem kosztów, nie można wykluczyć, że pozwana wywiązałaby się z tej umowy i nie byłoby potrzeby wytaczania powództwa w tej sprawie. W ocenie Sądu Bank, jako profesjonalista, powinien dawać szczególną gwarancję przestrzegania zasad dobrych obyczajów, zwłaszcza w kontraktach zawieranych z konsumentami, którzy z założenia są słabszą stroną umowy, zaś za naruszanie praw konsumentów Banki powinny ponosić dolegliwą odpowiedzialność, która w przyszłości zniechęci te instytucje do stosowania nieuczciwych warunków umownych wobec konsumentów. Pozwana jest osobą ubogą, utrzymuje się z emerytury w wysokości ok. 1500 zł, na skutek działania powoda pozwana, otrzymując kredyt w kwocie 35070,52 zł zobowiązana była do spłaty zadłużenia w wysokości 80069,53 zł, zaś wysokość miesięcznej raty wynosiła 741,28 zł, a więc prawie połowę

uzyskiwanych dochodów. W ocenie Sądu działanie powoda z przyczyn opisanych wyżej rażąco naruszało prawa pozwanej.

Z tych wszystkich powodów Sąd orzekł jak w sentencji.